

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
24.02.2020.- 28.02.2020.

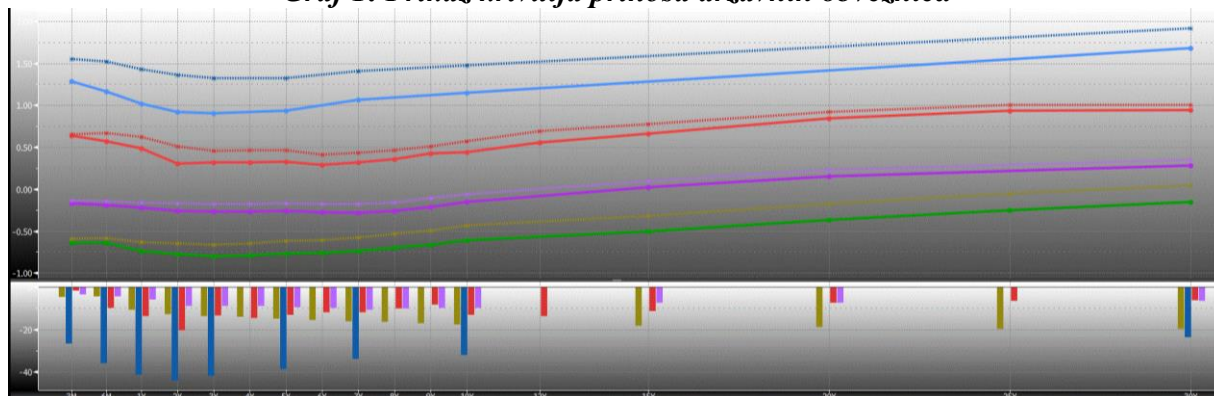
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	21.2.20	-	28.2.20	21.2.20	-	28.2.20	21.2.20	-	28.2.20	21.2.20	-	28.2.20
2 godine	-0,64	-	-0,77	1,35	-	0,91	0,52	-	0,31	-0,16	-	-0,25
5 godina	-0,61	-	-0,76	1,32	-	0,94	0,46	-	0,33	-0,16	-	-0,26
10 godina	-0,43	-	-0,61	1,47	-	1,15	0,57	-	0,44	-0,06	-	-0,15

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	21.2.20	-	28.2.20
3 mjeseca	-0,565	-	-0,618
6 mjeseci	-0,591	-	-0,637
1 godina	-0,617	-	-0,720

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 28.02.2020. godine (pune linije) i 21.02.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Neizvjesnost zbog širenja korona virusa na veći broj zemalja izvan Kine uticao je na izražen pad indeksa dionica na globalnom nivou krajem prošle sedmice. Iz istog razloga došlo je priličnog smanjenja prinosa sigurnijih obveznica. U odnosu na prethodnu sedmicu, prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 6 i 18 baznih poena, te je prinos desetogodišnjih obveznica zabilježio najniži nivo od septembra 2019. godine. S druge strane, vijest o naglom broju zaraženih ovim virusom u Italiji je uticala na rast prinosa obveznica ove zemlje, koji su na sedmičnom nivou povećani između 18 i 21 bazni poen. Premijer Italije Conte je upozorio da bi negativni efekti dosadašnjeg širenja korona virusa, koncentrisani u ekonomskim silama sjeverne Italije, mogli biti „veoma snažni“, a nakon toga zamjenik ministra ekonomije Castelli je izjavio da bi Italija možda trebalo da zatraži od EU dozvolu da odstupi od ciljanih nivoa budžeta zbog toga što se bori s uticajem širenja ovog virusa uz ionako slabu ekonomiju koja se nalazi na granici recesije. Takođe, zamjenik ministra finansija Italije Misiani je izjavio da bi Italija mogla zatražiti pristup EU fondu solidarnosti u zavisnosti od obima ekonomske štete koju bi korona virus mogao da prouzrokuje. Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's je objavila da širenje korona virusa dodatno djeluje na ionako slabe izgleda privrednog rasta Italije te povećava rizik ulaska Italije u recesiju. Ipak, rejting Italije

prema ovoj agenciji zasnovan je na očekivanjima slabijeg privrednog rasta i prije uticaja širenja virusa te se ne očekuje da će njegov uticaj biti dugoročan, odnosno da će vjerovatno biti popraćen fiskalnim mjerama kako bi se ublažili efekti. Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's je zadržala Aa2 rejting Francuske nepromijenjenim te promjenila izgled rejtinga na „stabilan“ sa „pozitivan“.

Blaga korekcija prinosa uslijedila je sredinom prošle sedmice nakon nepotvrđene informacije da ministar finansija Njemačke Scholz razmatra privremenu suspenziju mehanizama, kojima se ograničava nivo duga zemlje s ciljem pružanja olakšanja za regije koje se suočavaju s povećanim dugovanjima. Kako bi navedeno moglo dozvoliti povećanu fiskalnu potrošnju, prinosi sigurnijih obveznica su blago korigovani na više, ali su do kraja sedmice negativne vijesti o širenju korona virusa doprinijele ponovnom padu indeksa dionica i prinosa sigurnijih obveznica. Krajem prošle sedmice član UV ECB i predsjednik Deutsche Bundesbank Weidmann je izjavio, iako je gotovo sigurno da će privredni rast u Njemačkoj i ostatku regiona biti pogođen širenjem korona virusa, nema potrebe da ECB učini monetarnu politiku dodatno stimulativnom, jer mjere uvedene u septembru prošle godine već pružaju „određenu sigurnost“.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	FEB	102,8	103,5	102,6
2.	Indeks povjerenja potrošača – EZ	FEB	-	-6,6	-8,1
3.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	FEB	95,3	96,1	96,0
4.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	FEB	-	99,8	99,2
5.	Indeks povjerenja potrošača – EZ	FEB	103	104	104
6.	GDP – Njemačka (kvartalno) final.	IV kvartal	0,0%	0,0%	0,2%
7.	GDP – Francuska (kvartalno) final.	IV kvartal	-0,1%	-0,1%	0,3%
8.	GDP – Austrija (kvartalno) final.	IV kvartal	-	0,2%	0,2%
9.	GDP – Belgija (kvartalno) final.	IV kvartal	-	0,4%	0,4%
10.	GDP – Finska (kvartalno) final.	IV kvartal	-	-0,7%	0,4%
11.	GDP – Portugal (kvartalno) final.	IV kvartal	0,6%	0,7%	0,3%
12.	Monetarni agregat – M3 (G/G)	JAN	5,3%	5,2%	4,9%
13.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.)	FEB	1,6%	1,7%	1,6%
14.	Stopa inflacije – Francuska (prelim.)	FEB	1,6%	1,6%	1,7%
15.	Stopa inflacije – Belgija	FEB	-	1,10%	1,41%
16.	Stopa inflacije – Španija (prelim.)	FEB	0,8%	0,9%	1,1%
17.	Stopa inflacije – Italija (prelim.)	FEB	0,4%	0,3%	0,4%
18.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	DEC	-	-5,3%	-2,1%
19.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	FEB	5,0%	5,0%	5,0%
20.	Stopa nezaposlenosti – Finska	JAN	-	7,2%	6,0%

SAD

Svjetska zdravstvena organizacija je prošle sedmice saopštila da je zabilježeno više slučajeva zaraze korona virusom u drugim zemljama nego u Kini, što naglašava širenje epidemije na globalnom nivou te je podstaklo zabrinutost investitora, kao i ulaganja u sigurniju aktivnu. Prinosi na američke obveznice su zabilježili smanjenje za 32 do 44 bazna poena na sedmičnom nivou te su na zatvaranju tržišta u petak zabilježeni rekordno niski prinosi na obveznice s dospeljećem od 10 i 30 godina. Takođe, indeksi dionica su protekle sedmice bilježili oštar pad na najniže nivoe u posljednjih šest mjeseci.

Administracija predsjednika Trampa je od Kongresa tražila 2,5 milijarde USD dodatnih sredstava za borbu protiv korona virusa. Više od milijardu USD bilo bi namijenjeno za stvaranje, proizvodnju i distribuciju vakcine protiv ovog virusa. S druge strane, ministar finansija SAD Mnuchin je izjavio da ne očekuje da će širenje korona virusa imati značajan uticaj na prvu fazu trgovinskog sporazuma između SAD i Kine, iako bi se to moglo promijeniti jer će u narednim sedmicama biti dostupno više podataka.

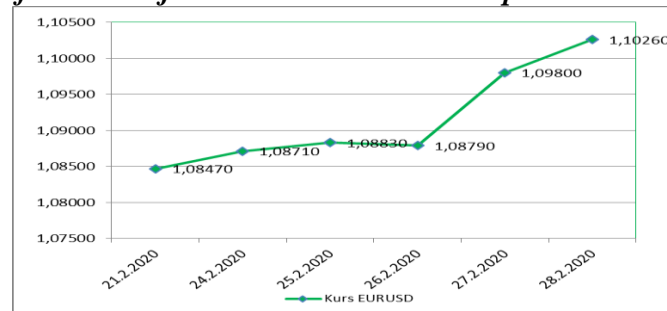
Iako su prema stavovima većine zvaničnika Feda dešavanja vezano za širenje korona virusa još uvijek neizvjesna da bi se moglo zaključiti treba li Fed smanjiti referentnu kamatnu stopu, većina ekonomskih analitičara očekuje da će Fed na martovskoj sjednici smanjiti referentnu kamatnu stopu.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – drugi prelim. podatak (G/G)	IV kvartal	2,1%	2,1%	2,1%
2.	Indeks lične potrošnje – drugi prelim. podatak	IV kvartal	1,7%	1,7%	3,2%
3.	Obim porudžbina trajnih dobara P	JAN	-1,4%	-0,2%	2,9%
4.	PCE deflator (G/G)	JAN	1,8%	1,7%	1,5%
5.	Indeks ličnih prihoda (M/M)	JAN	0,4%	0,6%	0,1%
6.	Indeks ličnih rashoda (M/M)	JAN	0,3%	0,2%	0,4%
7.	Zalihe u veleprodaji (M/M) P	JAN	0,1%	-0,2%	-0,3%
8.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	21. FEB	-	1,5%	-6,4%
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	22. FEB	212.000	219.000	211.000
10.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	23. FEB	-	63,5	65,6
11.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmonda	FEB	10	-2	20
12.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Čikaga	FEB	46,0	49,0	42,9
13.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Dalasa	FEB	0,0	1,2	-0,2

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast s nivoa od 1,0847 na nivo od 1,1026.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Zvaničnici EU juče su istakli da je EU spremna za razgovore o budućim vezama s Velikom Britanijom, od trgovine do sigurnosti, ali da će taj proces biti „vrlo težak“, te bi mogao propasti ukoliko London ne osigura granicu s Irskom, kako je ranije dogovoreno. Pregovarač EU za Brexit Barnier je izjavio da će se prvi krug razgovora održati u Briselu od sljedećeg ponedjeljka do četvrtka, a drugi krug u Londonu kasnije u martu. Prema viziji EU o budućim odnosima, obje strane će se obavezati da neće smanjivati svoje trenutne standarde. Brisel bi zadržao pravo da primjenjuje tarife na Veliku Britaniju ako dođe do "narušavanja jednakog uslova konkurencije" kako se razvija zakonodavstvo EU. Što se tiče pravila o državnoj podršci, Velika Britanija bi se trebala "dinamički uskladiti" s pravom EU. Velika Britanija će u četvrtak objaviti svoju viziju budućeg dogovora, ali Vlada je najavila da će odbaciti svaki sporazum koji uključuje usklađivanje politike ili da ta zemlja ostane pod nadležnošću Evropskog suda pravde. Premijer Johnson bi trebao naredne sedmice, uoči početka pregovora, objaviti ciljeve za trgovinski sporazum s EU, a koji će vjerovatno iskazati duboke podjele između dvije strane. Očekuje se da će mandat za pregovore koje će Vlada objaviti naglasiti prioritete Johnsona koji su usmjereni ka „političkoj i ekonomskoj nezavisnosti“ Velike Britanije od 1. januara 2021. godine. To znači da će se odbiti EU prijedlozi da Velika Britanija ostane usklađena s pravilima Brisela i standardima koji osiguravaju „ravnopravne uslove“ konkurentnosti. Umjesto toga, fokus će biti na pozivima Johnsona za sličan trgovinski sporazum koji postoji s Kanadom, bez uslova koje traži Brisel. Pregovarač za Brexit iz EU Barnier je, ipak, ponovio da je EU spremna da ponudi Velikoj Britaniji poseban preferencijski pristup tržištu, dodajući da bi to bilo „bez presedana“ za bilo koju drugu zemlju, te upitao da li je to zaista nešto što se može ponuditi bez čvrstih garancija da će Velika Britanija poštovati ravnopravne uslove i izbjegavati nefer konkurentne prednosti i potom odgovorio da jednostavno ne može. U kontekstu budućih trgovinskih pregovora s EU, premijer Johnson je zaprijetio da će se udaljiti od pregovora s EU ukoliko pregovori ne budu napredovali

do juna, te će se umjesto toga fokusirati na pripreme za „teški“ Brexit prema uslovima Međunarodne trgovinske organizacije.

Guverner BoE Carney je upozorio da se Velika Britanija treba pripremiti za usporenje ekonomskog rasta jer se uticaj epidemije korona virusa produbljuje. BoE je već primjetila zatezanja u lancu snadbijevanja koja bi mogla implicirati usporenja, iako je još uvijek teško reći koliko bi Velika Britanija mogla biti pogođena.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
				period
1.	GfK povjerenje potrošača FEB	-8	-7	-9
2.	Lloyds poslovni barometar FEB	-	23	23
3.	Nationwide cijene kuća (G/G) FEB	2,3%	2,3%	1,9%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,83707 na nivo od 0,86027 dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,2964 na nivo od 1,2823.

JAPAN

Širenje korona virusa na globalnom nivou potaknulo je BoJ da prošle sedmice anketira vodeće banke vezano za pitanje spremnosti ukoliko se stanje epidemije pogorša. Početni nalazi govore da su ove banke u dobroj situaciji da se izbore s navedenom situacijom. Naime, banke imaju planove za vanredne situacije koji uključuju različite urede kojima je cilj spriječiti poremećaje u ključnim zadacima, kao što su operacije povezane s tržištem. Pod uticajem globalne zabrinutosti zbog širenja virusa prinosi na japanske obveznice, kao i indeksi dionica, su zabilježili smanjenje tokom protekle sedmice.

Član MPC BoJ Kataoka je izjavio da BoJ treba preispitati okvir monetarne politike kako bi postigla bolju strategiju za podsticanje inflacije s obzirom na to da širenje korona virusa može uzrokovati recesiju japanske ekonomije.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
				period
1.	Stopa nezaposlenosti JAN	2,2%	2,4%	2,2%
2.	Maloprodaja (G/G) JAN	-1,3%	-0,4%	-2,6%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) P JAN	-3,1%	-2,5%	-3,1%
4.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G) JAN	-	-17,0%	18,0%
5.	Indeks uslužnog sektora (G/G) JAN	2,1%	2,3%	2,1%
6.	Vodeći indeks F DEC	-	91,6	90,8
7.	Koicidirajući indeks F DEC	-	94,1	94,7

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad s nivoa od 120,99 na nivo od 118,99. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio pad s nivoa od 111,61 na nivo od 107,89.

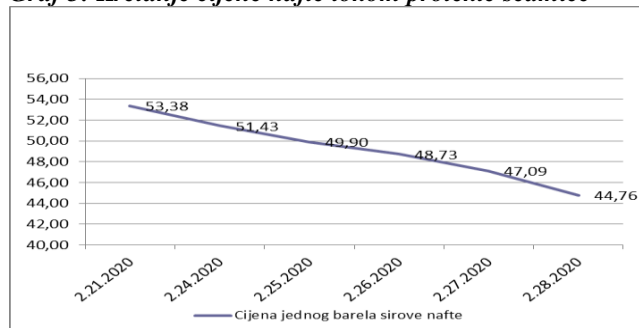
NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 53,38 USD (49,21 EUR).

Tokom protekle sedmice cijena nafte je bilježila kontinuirano smanjenje pod uticajem straha zbog širenja korona virusa van Kine. Širenje korona virusa je podstaklo rasprodaje na tržištu dionica. Ovo je značajan zaokret u kretanju cijene nafte u odnosu na prethodnu sedmicu, kada su se pojavljivale vijesti o postepenom obuzdavanju virusa. Ministar za energiju Sadijske Arabije Abdulaziz bin Salman je izjavio da OPEC još uvijek nije donio odluku o produženju ili modifikaciji brzine proizvodnje nafte. Generalni sekretar OPEC-a Barkindo je izjavio da očekuje da će potražnja za energentima nastaviti da raste uprkos korona virusu. Ipak, ove izjave nisu dovele do rasta cijene nafte budući da se intezivirao strah od pandemije korona virusa. Razvoj pandemije bi mogao da ugrozi globalnu ekonomiju, a time i tražnju za naftom. Krajem radne sedmice pod uticajem pojačanog straha od širenja korona virusa i efekata po ekonomiju, globalni dionički indeksi su bilježili pad, prinosi na državne obveznice su takođe utonuli u veoma niske i negativne nivoe, što se odrazilo na dalji pad cijene nafte. Tako je cijena ovog energenta smanjena na najniži nivo zabilježen u posljednjih nešto više od godinu dana.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 44,76 USD (40,59 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou, cijena nafte je smanjena za 16,15%.

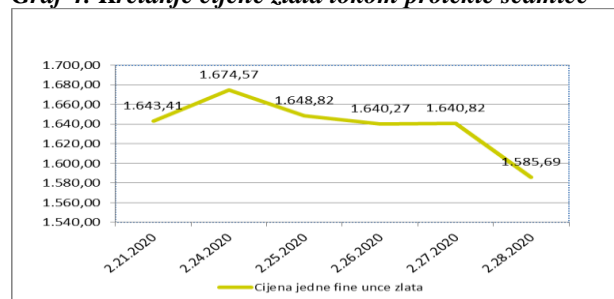
Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.643,41 USD (1.515,08 EUR). Početkom sedmice strah od širenja korona virusa i pojačane rasprodaje na tržištu dionica su uticale na nastavak ranije započetog trenda rasta cijene zlata, čija je kulminacija zabilježena na zatvaranju tržišta u ponedjeljak. Tokom trgovanja u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je povećana na najveći nivo zabilježen u posljednjih sedam godina. Nakon što je cijena zlata dostigla ovaj nivo, investitori su počeli da rasprodaju zlato kako bi realizovali dobitke. U naredna dva dana cijena se održavala na nivou od oko 1.640 dolara po unci. Krajem sedmice cijena zlata je nastavila da bilježi smanjenje. Iako zlato ima reputaciju sigurnog utočišta koje nudi značajnu zaštitu portfolija kada se pojačavaju ulaganja u sigurne aktive, ipak postoje i mogućnosti da se tokom ekstremnog perioda vrše prodaje zlata, poput situacije koja se desila tokom krize 2008. godine, a što se vjerovatno desilo i u petak. Analitičari smatraju da će cijena ovog plemenitog metala u narednim sedmicama početi da se stabilizuje. Ukoliko se nastavi panična rasprodaja dionica, velika je vjerovatnoća da će zlato ponovo dobiti status sigurnog utočišta, što će dati podsticaj njegovom rastu. S druge strane, stabilizacija na tržištu će dovesti i do stabilizacije cijene zlata, kao i mogućnosti blagog pada cijene.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.585,69 USD (1.438,14 EUR). Cijena zlata je na sedmičnom nivou zabilježila pad od 3,51%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.